

da bi dosegli bogvè kakšno velikansko zmago. To „zmago“ jim prav radi privočimo, zlasti kér ničesar na razmerju v okrajnem zastopu ne spremeni. Za nas je dovolj, da se je brez vsake agitacije od naše strani, brez da bi „Štajerc“ glede te volitve le eno samo črko pisal, našlo precej veliko število razsodnih mož, ki niso hoteli svojih glasov oddati za prvaška miš-maš-kandidata. To je eno! Drugo pa je, da so pravki to svojo „zmago“ dosegli le vsled enega tistih neokusnih kompromisov, ki se jih oprijemajo povsod tam, koder jim teče voda v grlo. „Ptujski narodnjaki“ so sicer že davno dokazali, da so absolutno nezmcni za vsako samostojno politično življenje. In tako je moral slavni „liberalni“ gromovnik dr. Fermevc fajmoštru Ozmetu lepo roko poljubiti ter mu slediti pokorno k volitvi. Kakor deček, kateremu gleda še srajca izza hlač in katerega polje oče v nedeljo k „žegnanju“ . . . Mi svetujemo dru. Fermevcu že z ozirom na njegovu novejšo advokatsko konkurenco, da naj se nikar ne muči in ne trpinči sam sebega; naj vrže tisti površni „liberalizem“ od sebe, s katerim je začetkom barantal in naj zleze popolnom pod črno kuto! Saj to bi za božjo voljo ne bil prvi slučaj v „narodni stranki.“ Naj se ozre na dr. Verstovška, ki je znal kar čez noč iz najtrdnejšega liberalca najzvestejši klerikalec postati! Seveda to ni posebno pošteno, pa — namen posvečuje sredstva! In vsemu počenjanju dra. Fermevca se očitno pozna, da se počuti pri „narodni“ vodi prav slabo, ter da bi sedel mnogo raje pri klerikalnem vinčku. Toraj naj že enkrat sleče „sokolsko“ uniformo in naj obleče „čukovsko“; saj so srajce obeh ednak rdeče . . . Pa še nekaj! Vedno imajo pravki obeh strank toliko besed, da proglašajo svoj demokratizem. Pravijo, da so kmetska stranka. Menda zato pa v okrajni odbor niso poslali kmetov, marveč le enega duhovnika pa enega advokata. Prvi bode v zastopu slovenske ovce pasel, drugi jih bode pa strigel . . . Čestitamo vernim prvaškim volilcem!

Ptuj. V ponedeljek je bil končan političen obhod z lokalno železnico Ptuj Rogatec. Proga je sedaj s postajami vred natančno določena. — Imenovan je pisarniški načelnik Matevž Ivanuša v Mariboru za višjega pisarniškega načelnika na svojem službenem mestu. Bil je tudi dolgo časa v Ptaju.

Ptuj. Trg at ev. Skoraj v vseh vinogradih je sedaj dokončana trgat. Posestniki in vinogradniki, kateri so pozno brali, so imeli lepo branje. Vino ima 18—20 gradov sladkorja in skoraj nobene kisline. Cena letosnjega vina je zelo mala (40—50 vin.), in vino samo je izvrstno. Vabimo cenjene kupce, naj pridejo v naše lepe Haloze in Slov. Gorice poskusit vino in videli bodejo da njih potovanje ni bilo zamanj.

Maribor. Zblazneli vojak. V Mariboru je zblaznel infanterist 47. pešpolka Johan Schwarz. Dali so ga v bolnišnico, od kod pa je ušel in v sami srajci in spodnjih hlačah se skril v bližnjem gozdu. Zblaznelega so zopet našli in ga peljali nazaj v bolnišnico.

Slov. Bistrica. V zadnji občinski seji je mestni občinski svet podelil častno občanstvo gosp. Francu Petzoltu v Lipnici, gosp. dr. Mühlbacherju v Mariboru in gosp. dr. Peter Roseggerju, slavnemu štajerskemu pisatelju v Krieglachu.

Rogaška-Slatina. Graškemu listu „Tagespost“ se piše iz Rogaške-Slatine, da so orožnički prijeli sina katarinskega župana Murka in posestnika ter svinjskega trgovca Matevža Reicha iz Cirkovec na Dravskem polju zaradi tihotapljenja svinj črez mejo iz Hrvaškega. Dobili so ju ravno pri prekladanju svinj v Pečicah nad Kostrivnico. Mladi Marko je dobival potne liste od domačih posestnikov po 4 krone komad.

Radgona. Vlak je povozil pri Radgoni huzarja Balogha. Stroj ga je vlekel 30 metrov

daleč in ga strahovito zdelal. Pravijo, da se je sam vlekel na tir.

Konjice. V Skomrah pri Konjicah je posestnik Jakob Hlestec svojega očeta grozovito pretepel. Oče živi pri njem kot prevžitkar.

Zidani most. V Račiči blizu Loke je ponesrečil premičač Verhovec iz Zidanega mosta. Pejal se je s kolesom in tekel mu je nek prasič ravno pod kolo. Vrhovc je padel in se poškodoval težko. Dvomi se nad njegovim ozdravljenjem.

Sv. Tomaž pri Ormožu. „Marijina“ mladežnička Raušl in Kranjc sta se iz cerkve gredoč skregala in stepala. Raušl je z nožem Kranjcu popolnoma prepral trebuh.

Pekel. V četrtek, dne 6. novembra t. l. se vrši v Peklu na Poljčanskem kolodvoru zadnji letosjni zivinski sejem. Ker posebno na ta sejem veliko kupcev pride, je obilni prigon živine pričakovati.

Padavica in njen zdravljenje. Zdravniška modrost se je do sedaj zmanj trudila, najti za padavico zdravilo. V zdravniških krogih pa se sedaj govorl, da se je posrečilo dr. A. Szabo, zdravniku v Budimpešti, najti zanesljivo sredstvo za padavico, tako da je mogeo jo popolnoma zdraviti. Mi izpolnimo samo našo delnost, atko da to novico povemo celo javnosti. Pove se, da razjasnila razpoložje zaston, vsem ki potrebujejo pomoč zdravniški zavod dr. A. Szabo, Budimpešt, Große Kronengasse 18. 1026

Rahljanje zemlje z razstrebo.

(3. nadaljevanje.)

Pri rabi užgalne kapice moramo strogo paziti, da nam ne pade na tla, da ne stopimo nanjo in da ne pride v roke lahkomisnim in nerodnim ljudem ali celo otrokom. Naravnost blazno bi bilo na primer s kakim trdim predmetom drezati pri odprttem koncu v tulec ali celo praskati razstrelno snov. Ob takem ravnjanju bi se kapica lahko razpočila, in nesreča bi bila gotova. Istotno nevarno je v bližini kapic prizigati užgalice, kaditi tobak (pipo, smotke, cigarete).

Ob pametem in previdnem ravnjanju pa so tudi užgalne kapice dosti varne, zlasti potem, ko se privadimo na njihovo rabo. Dobijo se v istih zalogah kakor druga razstreliva. Za naše namene je najprikladnejša št. 6. Cena jih je po 4 vin. za komad. Vsled nevarnosti, ki je združena z njihovo rabo, jih moremo dobiti le z dovoljenjem pristojnega okrajnega glavarstva. Tako dovoljenje da okrajno glavarstvo vsaki neoporečeni osebi, in sicer brezplačno. Hranimo jih v primernih škatljach, tesno složene med bato, na suhem, hladnem prostoru in — še enkrat podparjanim — strogo ločene od dinamona.

Poleg užgalnih kapic potrebujemo pri razstreljanju še navadno (angleško) užgalno vrvico. Meter dolg kos vrvice gori približno 80 sekund in stane 3 vin. Iz poznejšega popisa bo razvidno, kako opremimo dinamono patrono z užgalno kapico in vrvico.

Nekaj novega je od vojnje ministerstva patentovana fulminantna užgalna vrvica. Z njo lahko hkrati užgamo neomejeno število podkopov (min), prav tako, kakor z električnim užgalom, le s tem razstrelkom, da je oprema neprimerno priprosteja in lažja, in da je pri takem užiganju popolnoma izključena vsakršna nevarnost. Edina slaba lastnost te vrvice je, da je zelo draga; meter stane namreč 16 vin.

Pri razstreljanju zemlje potrebujemo poleg naštetih in opisanih predmetov še železen ali jeklen drog, da z njim zemljo navrtamo od pol do poldrugega metra globoko. Drog naj bo zato primerno dolg in imej 30 mm premera.

B. Oprema.

Preden moremo uporabljati dinamom, moramo natancno vedeti, kako se posamezne patrone za razstrelbo opremijo, da se 1. odvrne vsaka nevarnost in 2., da se doseže z njimi največji mogoči učinek. Oprema je tako preprosta, da se ji pazljiv in kolikšč spremeni človek lahko priuči po opisu. Najlaže seveda pa se privadimo pravilnemu ravnjanju, če to vidimo in se pod vodstvom izkušene osebe praktično izurimo. Dasi imamo opraviti z varnostnim razstrelivom, vendar nesreča ni izključena, če bi se ne brigali za potrebne varnostne naredbe. Dinamom samnasebi je nedolžen kakor zavitek moke, v hipu pa, ko ga spravimo v zvezo z razstrelno kapico, je kolikor toliko nevaren. Zato se naj tega dela lotijo zanesljive, resne, previdne in spretne osebe brez nepotrebnega bojnega.

Za posamezne strele in podkope opremimo dinamono patrono takole: Naprej odrežemo od kolaca navadne užgalne vrvice tako dolg kos, da sega do dna podkopa ali luknje v zemlji, in tej dolosti nāmaknemo še kakih 15—20 cm zato, da preceješ konček gleza iz zemlje, da nam ne bo treba preveč hiteti pri začigavanju. Spričo nizke cene te vrvice in v svrhu večje varnosti vzamemo zlasti pri prvih strelah, ko nimamo še potrebne gotovosti, rajši malo daljšo vrvico, kakor je neobhodno potrebna. Odrezati se mora z ostrim nožem popolnoma pravokotno, ne poševno. Na prerezani kos vrvice načnemo užgalno kapico, tako da pride konec vrvice do razstrelne zmesi. Z nalašč zato prirenjeni kleščami stisnemo sedaj tulec kapice na tistem koncu, kjer smo

vtknili vanj vrvico, da trdo tiči v kapici in se ne da vun potegniti. Sedaj vzamemo dinamono patrono v levico, jo odpremo na tistem koncu, ki je samo privit, ter jo s palcem in kazalcem desnice pri vrhu nekoliko zmečamo. Nato s kakim priostenim svinčnikom ali primernim suhim klinčkom naredimo luknjo v razstrelno zmesi; v luknjo potopimo z užgalno vrvico opremljeno razstrelno kapico tako, da se popolnoma skrije. Kunečno tesno z njo zavezemo patrono ob vun moleči užgalni vrvici. Na ta način smo spravili v tesno zvezko dinamono patrono, razstrelno kapico in užgalno vrvico. Na boj je opremljeno in pripravljen za takojšnjo rabo. Pri tem delu moramo posebno paziti 1. da užgalna vrvica trdo drži v razstrelni kapici, 2. da kapico dovolj globoko potisnemo v dinamono patrono in 3. da patrono prav trdo zavezemo; už galana vrvica se ne sme izlahka izpluti iz nje.

Kadar imamo razstreljavati močvirna tla in ob dejavnem vremenu, ko se luknje v zemlji in počkopi napolnijo z vodo, taktat moramo odprt konec dinamone patrono, preden ga zavezemo, zamašiti z lojem, z vasečino ali s kolomazom in šele potem trdo zavezati. Da dosimo za loj potreben prostor, cdvzamemo zgoraj nekoliko razstrelne zmesi. Vse patrone, ki jih rabimo v mokri zemlji, je treba tudi na zunaj zavarovati pred mokrotom. V ta namen jih zavijemo v papir, ki je prepojen z lojem ali z vasečino. Istotako je treba zavarovati užgalno vrvico pred mokrotom s tem, da jo istotako dobro namažemo z eno izmed navedenih masti, ali pa rabimo posebne močvirne užgalne vrvice, ki so za maledost drazje od navadnih. Tako pred mokrotom zavarovani naboji se gotovo razpočijo še celo potem, ko so bili 3 ure v močvirnih tla ali v vodi. Učinek v mokri zemlji je veliko hujši kakor v suhi.

Oprema s fulminantno vrvico je dokaj priprosteja in popolnoma brez nevarnosti, ker tu nimamo opraviti pri posameznih nabojih z užgalnimi kapicami. Zadost dolg kos fulminatne vrvice se z enim koncem dvakrat ovije čez sedejo patrono, tesno priveže nanjo, pa je oprema gotova. Tako pravimo toliko patron, kolikor podkopov mislimo zapaliti obenem. Za vsako razstrelbo, obstoječ iz več nabojev, ki se imajo hkrati razstreliti s pomočjo fulminatne vrvice, potrebujemo konečno še eno samo užgalno kapico, opremljeno z navadno užgalno vrvico. To oklenemo v omrežje fulminatne vrvice nazadnje, ko so vsi naboji zvršeni in pripravljeni za skupno eksplozijo.

(Naprej prihodnji.)

Vzoren

pripravek iz ribjega olja

je in ostane

Scottovo ribje olje-emulzijon,

kateri je že skoraj 40 let slavno znan. Čisto ribje olje se razdeli po Scottovem ravnjanju v najmanjše kapljice, tako da ga zamore prebaviti tudi slabši organizem in da se prebavi vsak posamezni obstanek. Ako še premislimo, da Scottov emulzijon diši zelo sladko, tudi-lahko razumimo, da mali in veliki jedo zelo radi ta pripravek.

Samo to mora biti pravi Scottov emulzijon.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se kupi v vseh apotekah. Proti vpošiljatvi 50 h v znamkah na Scott & Bowens, z. o. z. Dunaj VII., in s sklicevanjem na ta list se izvrši enkratna do pošiljatev poskusa potom apoteke. 28

Ako Vam je Vaše zdravje drago, potem citajte današnji inserat o „Lysoformu“ in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena?“ zastonj od kemika Hubmann, Dunaj XX., Petrasch-gasse 4.

Sam zakrivi skoraj vsak marsikatno nezgodno, in samo zakrivena nezgoda je tudi, ako ne moremo delati, iti ali se gibati vsled trganja, bodenja ali bolein v križu ali hrbtni. Tako daleč pa ne more priti nikoli, aka rabimo Fellerjevi bolečine olajšajoči rastlinski esencni fluid z zn. „Elsa-fluid.“ Odstrani celo že postarli revmatizem in drugo in je že marsikatog zopet na noge pomagal, kateri ni mogel več iti. Zamorem ta fluid našim čitajtem priporočati iz lastne izkušnje in vsaj ga naj kipi, da ga imam zmirjal doma. Naroči se naj davanjam steklenici za poskus po 5 K franko od lekarinja E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvaško). Pri tej prilnosti se naj se naročijo odvajalne Fellerjeve Rhubarber-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, še skatic za 4 K.

Mnoga denarja se prihranite v letu, ako pogledate vsakokrat, ako hočete nekaj kupiti v slikevanii cemik z 5000 podobami, kjer najdete vsakovrste zlepne ure, verizice iz zlate, srebre, duble ali nikel, dragotne dalje stenske ure, ure na nihalah, budilnice, stalne in letne ure. Našli boste, da si v resnicu prihranite mnogo denarja, ako vse kaj potrebujete, kupite v 1. dumajski eksportni hiši za ure in zlatnino: Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretstraße 27/51.

Loterijske številke.

Gradec, dne 29. oktobra: 57 73, 84 8. 5. Trst, dne 22. oktob.: 42 9 87 52. 74.

Namesto K 12 — samo K 5 —

15.000 parov čevelj na žnore

glasom podobe, popolnoma iz dobrega usnja in močnim, žebanim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogu moram v kratkem oddati in prodam vsled tega pod proizvodnjo ceno za samo 5 — K — Se dobijo za gospode in dame v vsaki velikosti.

Pošlite po povzetju

1088

Eksportna hiša, „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/28.

Zobna krēma

KALODONT

Ustna voda 17

